

Voorstel wijziging VCWI-reglement

Vergelijking inhoudelijke aanpassing met motivatie

12 oktober 2018

Situering

Toen in 2015 overlegd werd over een gewenste VCWI-reglementswijziging, stelden de universiteiten als voorwaarde dat het twee jaar na de inwerkingtreden zou geëvalueerd worden, en indien nodig herbekeken.

De VCWI vindt de wijziging van 2015-2016 gunstig voor haar werking, maar stelde vast dat verdere optimalisatie mogelijk blijft, gebaseerd op haar ervaring met het behandelen van dossiers onder het reglement van 2016.

Dit voorstel voor toekomstige reglementswijziging werd voorbereid binnen de VCWI en is voor akkoord besproken op de VCWI-vergadering van 13 juni 2018. Het is bijgewerkt op basis van een VLIR-overleg met de universitaire CWI-secretarissen en voorgesteld aan alle instellingen die de VCWI erkennen op de ontmoetingsnamiddag van 12 oktober 2018, waarna alle instellingen om feedback zijn gevraagd.

Krachtlijnen

- De tweestapsprocedure (beslissing over ontvankelijkheid, daarna beslissing om al dan niet te behandelen) wordt samengevoegd tot één beslissing.
- Kleinere punctuele wijzigingen
  - Instellingen rapporteren over gegeven gevolg, i.p.v. rekening te houden met VCWI-advies
  - Mandaatduur wordt flexibeler ingevuld
  - Geheimhoudingsverklaring door tweedeadviesaanvrager wordt sereniteitsverwachting.
  - Voorzitterschap comité van toezicht wordt gewijzigd.
- Migratie van alle bepalingen over de tweedeadviesprocedure uit het huishoudelijk reglement, naar het reglement.
- Veel redactionele optimalisatie (bv. toevoegen van definities melder en betrokkene)

Legende

Rood: schrapping (uit het huidige reglement, in voege sinds 11 januari 2016)

Blauw: toevoeging (in het voorstel voor vernieuwd reglement)

Onderlijnd: hier gebeurt een inhoudelijke wijziging ([schrapping](#) | [toevoeging](#)).

Niet onderlijnd: redactionele aanpassing voor de verhoging van de leesbaarheid, bv. een verplaatsing, eenvoudiger formulering of henummering. De betekenis wijzigt niet.

Hoofdstuk 1 – Algemeen

ARTIKEL 1: DEFINITIES

VCWI: Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit.

CWI of commissie wetenschappelijke integriteit: een orgaan van een instelling dat bevoegd is voor het onderzoeken van vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit.

CWI-advies: een mededeling van de CWI die duidelijk maakt dat de procedure bij de CWI afgerond is of niet werd opgestart.

ARTIKEL 2. VOORWERP

§1. Dit reglement regelt de taken, bevoegdheden, samenstelling, werking en het beheer van de VCWI.

§2. De VCWI functioneert in de schoot van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB).

§3. De VCWI heeft als opdracht advies te geven op het gebied van de wetenschappelijke integriteit. Voor de bepaling van dit begrip baseert ze zich op de *Ethische Code van het wetenschappelijk onderzoek, opgesteld door de Koninklijke Academiën van België en het Federaal Wetenschapsbeleid (Belspo) in 2009, en The European Code of Conduct for Research Integrity, opgesteld door de European Science Foundation (ESF) en All European Academies (ALLEA) in 2011.*

Dit neemt niet weg dat ze zich verder kan laten inspireren door andere documenten, ideeën en ontwikkelingen ter zake.

Bij de behandeling van deze materie wordt steeds voor ogen gehouden dat niet alleen de inzichten en praktijken in verband daarmee evolueren en goede opvolging vereisen, maar tevens dat de vertaling van het begrip naar de praktijk kan verschillen per wetenschapsdomein en –discipline.

Hoofdstuk 1 – Algemeen

ARTIKEL 1. DEFINITIES

VCWI: Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit.

CWI (commissie bevoegd voor wetenschappelijke integriteit): elk orgaan van een instelling dat bevoegd is voor het onderzoeken van vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit.

CWI-advies: een mededeling van een CWI die duidelijk maakt dat de procedure bij de CWI afgerond is of niet werd opgestart.

Melder: diegene die bij een CWI melding heeft gemaakt van een vermeende inbreuk op de wetenschappelijke integriteit.

Betrokkene: diegene wiens integriteit in vraag werd gesteld.

ARTIKEL 2. VOORWERP

§1. Dit reglement regelt de taken, bevoegdheden, samenstelling, werking en het beheer van de VCWI.

§2. De VCWI functioneert in de schoot van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB).

§3. De VCWI heeft als opdracht advies te geven op het gebied van de wetenschappelijke integriteit. Voor de bepaling van dit begrip baseert ze zich op de *recentste European Code of Conduct for Research Integrity*, opgesteld door All European Academies (ALLEA).

Dit neemt niet weg dat ze zich verder kan laten inspireren door andere nationale en internationale documenten, ideeën en ontwikkelingen ter zake, zoals de *Ethische Code van het wetenschappelijk onderzoek, opgesteld door de Koninklijke Academiën van België en het Federaal Wetenschapsbeleid (Belspo) in 2009.*

Bij de behandeling van deze materie wordt steeds voor ogen gehouden dat niet alleen de inzichten en praktijken in verband daarmee evolueren en goede opvolging vereisen, maar tevens dat de vertaling van het begrip naar de praktijk kan verschillen per wetenschapsdomein en –discipline.

ARTIKEL 3. VERBINTENISSEN VAN INSTELLINGEN DIE DE VCWI ERKENNEN

Door de VCWI te erkennen als adviserend orgaan, verbinden instellingen zich ertoe:

- 1° hun erkenning van de VCWI en de rol van de VCWI te vermelden op hun publieke website en intranet, met een link naar de VCWI-website;
- 2° in te communiceren CWI-adviezen te wijzen op de mogelijkheid voor het aanvragen van een tweede advies bij de VCWI zoals bepaald in artikel 11;
- 3° rekening te houden met een tweede advies van de VCWI bij nog te nemen maatregelen die binnen hun bevoegdheid liggen zoals bepaald in hoofdstuk 3;
- 4° confidentialiteit af te dwingen van hun personeelsleden die in welke hoedanigheid dan ook betrokken zijn bij een dossier dat bij de VCWI in behandeling is.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT: ARTIKEL 12. COMMUNICATIE NAAR DERDEN

In principe gebeurt de communicatie van de VCWI aan derden via elektronische weg.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT: ARTIKEL 4. COMMUNICATIE TUSSEN DE LEDEN

De communicatie tussen de voorzitter, secretaris en leden van de VCWI gebeurt in beginsel op elektronische wijze.

Hoofdstuk 2 – Samenstelling van de VCWI

ARTIKEL 4. SAMENSTELLING

§1. De VCWI is samengesteld uit:

- 1° drie leden uit de exacte en toegepaste wetenschappen;
- 2° drie leden uit de biomedische wetenschappen;
- 3° drie leden uit de humane & sociale wetenschappen;
- 4° een lid met juridische expertise en adviesbevoegdheid, zonder stemrecht;
- 5° een secretaris, zonder stemrecht.

§2. Onder de negen effectieve en stemgerechtigde leden uit de aangegeven wetenschapsgebieden wordt een voorzitter aangeduid. Indien de voorzitter niet beschikbaar is, treedt het oudste lid onder de overige effectieve leden op als plaatsvervanger.

ARTIKEL 5. AANSTELLING

De aanstelling van de leden, behalve de secretaris, en de aanduiding van de voorzitter gebeurt door het comité van toezicht, waarvan de structuur en werking bepaald wordt in artikel 20.

ARTIKEL 3. VERBINTENISSEN VAN INSTELLINGEN DIE DE VCWI ERKENNEN

Door de VCWI te erkennen als adviserend orgaan, verbinden instellingen zich ertoe:

- 1° hun erkenning van de VCWI en de rol van de VCWI te vermelden op hun publieke website en intranet, met een link naar de VCWI-website;
- 2° in te communiceren CWI-adviezen te wijzen op de mogelijkheid voor het aanvragen van een tweede advies bij de VCWI zoals bepaald in artikel 11;
- 3° de VCWI te informeren of en welk gevolg werd gegeven aan het tweede advies van de VCWI, binnen een redelijke termijn na kennisgeving van het tweede advies;
- 4° confidentialiteit na te streven van hun personeelsleden die in welke hoedanigheid dan ook betrokken zijn bij een dossier dat bij de VCWI in behandeling is.

ARTIKEL 4. ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

Elke communicatie gebeurt in principe via elektronische weg.

Hoofdstuk 2 – Samenstelling van de VCWI

ARTIKEL 5. SAMENSTELLING

§1. De VCWI is samengesteld uit:

- 1° drie leden uit de exacte en toegepaste wetenschappen;
- 2° drie leden uit de biomedische wetenschappen;
- 3° drie leden uit de humane en sociale wetenschappen;
- 4° een lid met juridische expertise en adviesbevoegdheid, zonder stemrecht;
- 5° een secretaris, zonder stemrecht.

§2. Onder de negen effectieve en stemgerechtigde leden uit de aangegeven wetenschapsgebieden wordt een voorzitter aangeduid. Indien de voorzitter niet beschikbaar is, treedt het oudste lid onder de overige effectieve leden op als plaatsvervanger.

ARTIKEL 6. AANSTELLING

De aanstelling van de leden, behalve de secretaris, en de aanduiding van de voorzitter gebeurt door het comité van toezicht, waarvan de structuur en werking bepaald wordt in artikels 22-24.

ARTIKEL 6. VOORWAARDEN VOOR STEMGERECHTIGDE LEDEN

§1. Alle leden zijn verbonden aan één van de decretaal erkende Vlaamse universiteiten. Geen twee leden behorend tot eenzelfde wetenschapsdomein mogen een aanstelling genieten aan eenzelfde instelling.

§2. *De stemgerechtigde commissieleden bekleden minstens het ambt van hoogleraar of zijn minstens emeritus hoogleraar binnen de respectieve wetenschapsdomeinen.*

ARTIKEL 7. TERMIJN VAN DE AANSTELLING

De commissieleden worden aangesteld voor vier jaar. **Deze termijn is eenmaal hernieuwbaar.**

ARTIKEL 8. ONVERENIGBAARHEDEN EN BEPERKINGEN

§1. Personen die in een CWI van een instelling die de VCWI erkent **zetelen**, kunnen geen lid zijn van de VCWI.

§2. Per wetenschappelijk domein kan slechts één emeritus worden aangesteld.

ARTIKEL 9. SECRETARIAAT

De KVAB zorgt voor het secretariaat van deze commissie. De door de KVAB aangestelde secretaris woont de vergaderingen bij.

Hoofdstuk 3 – Bevoegdheid

ARTIKEL 10. ALGEMENE ADVIESBEVOEGDHEID

De VCWI is bevoegd voor het adviseren over algemene kwesties in verband met wetenschappelijke integriteit, op eigen initiatief of op vraag van wetenschappelijke instellingen.

ARTIKEL 11. EEN TWEDE ADVIES

§1. De VCWI is eveneens bevoegd voor het verlenen van een tweede advies in verband met vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit, aan een instelling die de VCWI als adviserend orgaan erkent, **nadat de CWI van deze instelling een CWI-advies heeft meegedeeld en wanneer een tweede advies van de VCWI gevraagd wordt.** (Dit staat al in de ontvankelijkheidsvoorwaarden)

§2. Vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit gepleegd door studenten op bachelor- of masterniveau, vallen buiten de bevoegdheid van de VCWI.

ARTIKEL 7. VOORWAARDEN VOOR STEMGERECHTIGDE LEDEN

§1. Alle leden zijn verbonden aan één van de decretaal erkende Vlaamse universiteiten. Geen twee leden behorend tot eenzelfde wetenschapsdomein mogen een aanstelling genieten aan eenzelfde instelling.

§2. *De stemgerechtigde commissieleden bekleden minstens het ambt van hoogleraar of zijn minstens emeritus hoogleraar binnen de respectieve wetenschapsdomeinen. (?)*

ARTIKEL 8. TERMIJN VAN DE AANSTELLING

De stemgerechtigde commissieleden worden aangesteld voor vier jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar, maar het lidmaatschap mag de ononderbroken termijn van tien jaar niet overschrijden.ⁱ

ARTIKEL 9. ONVERENIGBAARHEDEN EN BEPERKINGEN

§1. Personen die **zetelen** in een CWI van een instelling die de VCWI erkent, kunnen geen lid zijn van de VCWI.

§2. Per wetenschappelijk domein kan slechts één emeritus worden aangesteld.

ARTIKEL 10. SECRETARIAAT

De KVAB zorgt voor het secretariaat van deze commissie. De door de KVAB aangestelde secretaris woont de vergaderingen bij.

Hoofdstuk 3 – Bevoegdheid

ARTIKEL 11. ALGEMENE ADVIESBEVOEGDHEID

De VCWI is bevoegd voor het adviseren over algemene kwesties in verband met wetenschappelijke integriteit, op eigen initiatief of op vraag van wetenschappelijke instellingen **of de overheid.**

ARTIKEL 12. EEN TWEDE ADVIES

§1. De VCWI is eveneens bevoegd voor het **op verzoek** verlenen van een tweede advies in verband met vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit, aan een instelling die de VCWI als adviserend orgaan erkent.

§2. Vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit gepleegd door studenten op bachelor- of masterniveau, vallen buiten de bevoegdheid van de VCWI.

ARTIKEL 12. ONTVANKELIJKHEIDSVORWAARDEN

Een vraag om tweede advies over een vermeende inbreuk op wetenschappelijke integriteit is ontvankelijk wanneer:

- 1° **de** CWI van een instelling een klacht heeft ontvangen, een CWI-advies erover volgens de eigen regels is meegedeeld en een kopie hiervan bij de tweedeadviesaanvraag is gevoegd;
- 2° de identiteit van de tweedeadviesvrager bekend is, en met name één van de volgende drie is: hetzij de instelling, hetzij **degene die de vermeende inbreuk heeft gemeld bij de CWI**, hetzij **degene wiens integriteit in vraag gesteld wordt**;
- 3° de vraag tot tweede advies de VCWI bereikt, ten laatste 30 kalenderdagen na **mededeling** van het CWI-advies.

ARTIKEL 13. VOORWERP VAN EEN ADVIES

§1. De VCWI beoordeelt autonoom of een melding betrekking heeft op een kwestie van wetenschappelijke integriteit.

§2. VCWI-adviezen kunnen zowel over de grond van de zaak als over de gevolgde procedure gaan.

§3. Ingeval de VCWI van oordeel is dat een melding waarover een tweede advies gevraagd wordt ten gronde onderzocht dient te worden terwijl de CWI deze melding niet ten gronde heeft onderzocht, blijft het tweede advies als bedoeld in artikel 11 echter beperkt tot deze vaststelling en onderzoekt de VCWI de melding niet ten gronde.

§4. Een tweede advies als bedoeld in artikel 11 strekt zich niet uit tot de eigen procedurele keuzes van de instellingen die bepalen hoe vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit behandeld worden op niveau van de instelling. Opmerkingen daarover kunnen slechts geformuleerd worden als een algemeen advies als bedoeld in artikel 10. Dit belet niet dat in een tweede advies kan worden vastgesteld dat de toepasselijke CWI-procedure volgens de VCWI niet correct werd gevolgd.

§5. Over individuele disciplinaire maatregelen spreekt de VCWI zich niet uit.

ARTIKEL 13. ONTVANKELIJKHEIDSVORWAARDEN

Een vraag om tweede advies over een vermeende inbreuk op wetenschappelijke integriteit is ontvankelijk wanneer:

- 1° **een** CWI van een instelling een klacht heeft ontvangen, een CWI-advies erover volgens de eigen regels is meegedeeld en een kopie hiervan bij de tweedeadviesaanvraag is gevoegd;
- 2° de identiteit van de tweedeadviesvrager bekend is, en met name één van de volgende drie is: hetzij de instelling, hetzij **de melder**, hetzij **de betrokkene**;
- 3° de vraag tot tweede advies de VCWI bereikt, ten laatste 30 kalenderdagen na **ontvangst** van het CWI-advies.

ARTIKEL 14. VOORWERP VAN EEN ADVIES

§1. De VCWI beoordeelt autonoom of een melding betrekking heeft op een kwestie van wetenschappelijke integriteit.

§2. VCWI-adviezen kunnen zowel over de grond van de zaak als over de gevolgde procedure gaan.

§3. Ingeval de VCWI van oordeel is dat een melding waarover een tweede advies gevraagd wordt ten gronde onderzocht dient te worden terwijl de CWI deze melding niet ten gronde heeft onderzocht, blijft het tweede advies als bedoeld in artikel 12 echter beperkt tot deze vaststelling en onderzoekt de VCWI de melding niet ten gronde.

§4. Een tweede advies als bedoeld in artikel 12 strekt zich niet uit tot de eigen procedurele keuzes van de instellingen die bepalen hoe vermeende inbreuken op wetenschappelijke integriteit behandeld worden op niveau van de instelling. Opmerkingen daarover kunnen slechts geformuleerd worden als een algemeen advies als bedoeld in artikel 11. Dit belet niet dat in een tweede advies kan worden vastgesteld dat de toepasselijke CWI-procedure volgens de VCWI niet correct werd gevolgd.

§5. Over individuele disciplinaire maatregelen spreekt de VCWI zich niet uit.

Hoofdstuk 4 – Werking

ARTIKEL 14. INDIENING VAN EEN VRAAG TOT ADVIES

Vragen tot advies over dossiers betreffende vermeende inbreuken op de wetenschappelijke integriteit **kunnen** worden ingediend bij de secretaris van de VCWI, die deze binnen de zeven dagen na de dag van ontvangst ervan voorlegt aan de voorzitter.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT: ARTIKEL 15. BEVESTIGING VAN ONTVANGST

Wanneer een tweedeadviesaanvraag binnenkomt bij de VCWI, bevestigt de secretaris de ontvangst aan de tweedeadviesaanvrager **en stelt** de secretaris de CWI binnen de instelling **op de hoogte van de ontvangst.**

ARTIKEL 15. BESLISSING OVER DE ONTVANKELIJKHEID

De voorzitter beslist, na consultatie van alle leden van de VCWI, of deze vraag al of niet ontvankelijk is. De VCWI deelt aan de tweedeadviesvrager deze beslissing over ontvankelijkheid mee, binnen de 21 dagen na de dag waarop de secretaris de aanvraag aan de voorzitter heeft bezorgd.

ARTIKEL 16. BEHANDELING DOOR DE VCWI

§1. Binnen de 60 kalenderdagen **na het ontvankelijk verklaren van een vraag tot advies, komt de VCWI samen en beslist zij, met motivering,** om het voorliggende dossier al dan niet te behandelen.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT: ARTIKEL 16. MEDEDELING VAN ONTVANKELIJKHEID

§1. Beslissingen van de VCWI om een dossier **al dan niet ontvankelijk te verklaren en om het al dan niet ten gronde te behandelen, worden** meegedeeld aan de instelling en de tweedeadviesaanvrager.

§3. Wanneer de VCWI beslist een dossier ten gronde te behandelen, **is zij verplicht om de partijen uit te nodigen** om gehoord te worden.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT: ARTIKEL 13. HOREN VAN PARTIJEN

De partijen die gehoord worden kunnen zich laten bijstaan door een derde.

Hoofdstuk 4 – Tweedeadviesprocedure

ARTIKEL 15. INDIENING VAN EEN VRAAG TOT TWEDE ADVIES

Vragen tot **tweede** advies over dossiers betreffende vermeende inbreuken op de wetenschappelijke integriteit worden ingediend bij de secretaris van de VCWI.

Wanneer een tweedeadviesaanvraag binnenkomt bij de VCWI, bevestigt de secretaris de ontvangst aan de tweedeadviesaanvrager **en deelt** de secretaris **de tweedeadviesaanvraag mee aan de betrokken** CWI binnen de instelling.

ARTIKEL 16. BESLISSING OM TE BEHANDELEN

§1. Binnen de 60 kalenderdagen **na ontvangst van een vraag tot advies, beslist de VCWI** om het voorliggende dossier al dan niet te behandelen. **Een beslissing om het dossier niet te behandelen wordt gemotiveerd. Daarbij kan verwezen worden naar ontvankelijkheidsvoorwaarden of specifieke redenen waarom het niet zinvol wordt geacht dat de VCWI ter zake een advies geeft (bijvoorbeeld verwaarloosbare relevantie of parallele behandeling voor een rechtscollege).**

§2. **Een** beslissing van de VCWI om een dossier **te behandelen, wordt** meegedeeld aan de instelling, **de betrokken CWI, de melder en de betrokkene.** Een beslissing van de VCWI om een dossier niet te behandelen, wordt meegedeeld aan **de betrokken CWI en de tweedeadviesaanvrager.**

ARTIKEL 17. BEHANDELING DOOR DE VCWI

§1. Wanneer de VCWI beslist een dossier ten gronde te behandelen, **nodigt** zij de **melder en betrokkene** uit om gehoord te worden. **Zij kunnen** zich **daarbij** laten bijstaan door een derde.

(16, §3) De VCWI kan bijkomende informatie opvragen en getuigen en/of experts **uitnodigen**.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT: **ARTIKEL 14. INFORMATIEF GESPREK**

Nadat een tweedeadviesaanvraag ontvankelijk is verklaard, kan de VCWI personen uitnodigen voor een gesprek om te beoordelen of een tweedeadviesaanvraag in aanmerking komt voor behandeling ten gronde. Er wordt een verslag opgemaakt van dit gesprek. De VCWI kan de voorzitter of een bepaalde delegatie machtigen om dit gesprek te voeren.

(16§2.) Binnen de 6 maanden na de dag van de eerste vergadering van de VCWI over het dossier dient ze haar advies te formuleren en mee te delen.

ARTIKEL 19. MEDEDELING VAN DE ADVIEZEN

§1. Een advies van de VCWI wordt ter kennisgeving meegedeeld aan de instelling, aan **diegene die de klacht meldde aan de CWI** en aan **degene wiens integriteit in vraag wordt gesteld, voor zover deze eerder op de hoogte waren gesteld**.

§2. Elke mededeling van de VCWI aan **de partijen** verloopt in opdracht van de voorzitter.

§2. De VCWI kan **te allen tijde** bijkomende informatie opvragen en **derden (onder meer getuigen en experts) raadplegen**.

ARTIKEL 18. MEDEDELING VAN DE ADVIEZEN

§1. Binnen de 6 maanden na de dag van de eerste vergadering van de VCWI over het dossier dient ze haar advies te formuleren en mee te delen. In bijzondere gevallen (zoals nakende hersamenstelling van de VCWI) kan deze termijn op gemotiveerde wijze worden verlengd met drie maanden.ⁱⁱ

§2. Een advies van de VCWI wordt ter kennisgeving meegedeeld aan de instelling, **de betrokken CWI, de melder en de betrokkene**.

§3. Elke mededeling van de VCWI aan **instelling, melder en betrokkene** verloopt in opdracht van de voorzitter.

ARTIKEL 17. WRAKING VAN VCWI-LEDEN

Indien een lid van de VCWI betrokken is bij een te behandelen vraag tot advies neemt dat lid niet deel aan de vergadering en krijgt het geen inzage in de desbetreffende documenten.

Huishoudelijk Reglement: Artikel 18. Belangenconflicten

§1. Indien een lid een belangenconflict met betrekking tot een te behandelen agendapunt of dossier meent te hebben, geeft het dat voor de vergadering of bij het begin daarvan aan. Behalve indien wordt vastgesteld dat er geen belangenconflict bestaat, neemt het betrokken lid niet deel aan de beraadslagingen over dat punt of dossier en verlaat het betrokken lid tijdens de behandeling daarvan de vergadering.

§2. Elk lid dat deelneemt aan de besluitvorming over een advies door de VCWI, ondertekent in verband daarmee een onafhankelijkheidsverklaring.

§3. Indien diegene wiens integriteit in vraag wordt gesteld, de melder bij de CWI of de instelling aanvoert dat er één of meerdere leden van de VCWI een belangenconflict hebben met betrekking tot de behandeling van het voorliggende dossier, en de VCWI dit belangenconflict verwerpt, gebeurt dit in een met redenen omklede afzonderlijke beslissing.

ARTIKEL 18. CONFIDENTIALITEIT BIJ DE BEHANDELING

Elk lid van de VCWI is verplicht tot strikte confidentialiteit in verband met de behandelde dossiers.

Huishoudelijk Reglement: Artikel 17. Discretieplicht

Alle leden en alle andere deelnemers aan de vergadering zijn verplicht om een strikte discretie in acht te nemen met betrekking tot de inhoud van het dossier en wat besproken is in de beraadslaging over een tweedeadviesaanvraag. In verband hiermee ondertekent elk lid van de VCWI een geheimhoudingsverklaring.

(vervolg art. 18) Experts en getuigen dienen een confidentialiteitsverklaring te ondertekenen voordat ze gehoord worden of voordat hun informatie uit het dossier wordt verstrekt.

De confidentialiteitsverklaring dient eveneens ondertekend te worden door de partijen die een dossier voor advies hebben voorgelegd aan de VCWI.ⁱⁱⁱ

ARTIKEL 19. BETROKKENHEID VAN VCWI-LEDEN

§1. Indien een lid een belangenconflict met betrekking tot een te behandelen agendapunt of dossier meent te hebben, geeft het dat voor de vergadering of bij het begin daarvan aan. Behalve indien wordt vastgesteld dat er geen belangenconflict bestaat, neemt het betrokken lid niet deel aan de beraadslagingen over dat punt of dossier, verlaat het betrokken lid tijdens de behandeling daarvan de vergadering en krijgt het geen inzage in de desbetreffende documenten.

§2. Elk lid dat deelneemt aan de besluitvorming over een advies door de VCWI, ondertekent in verband daarmee een onafhankelijkheidsverklaring.

§3. Indien de betrokkene, de melder of de instelling aanvoert dat er één of meerdere leden van de VCWI een belangenconflict hebben met betrekking tot de behandeling van het voorliggende dossier, en de VCWI dit belangenconflict verwerpt, gebeurt dit in een met redenen omklede afzonderlijke beslissing.

ARTIKEL 20. CONFIDENTIALITEIT BIJ DE BEHANDELING

§1. Elk lid van de VCWI is verplicht tot strikte confidentialiteit in verband met de behandelde dossiers. Daartoe ondertekent elk lid van de VCWI een geheimhoudingsverklaring.

§2. Experts en getuigen dienen zich tot confidentialiteit te verbinden voordat ze gehoord worden of voordat hen informatie uit het dossier wordt verstrekt.

ARTIKEL 21. SERENITEIT BIJ DE BEHANDELING

Van melder en betrokkene wordt een serene houding verwacht, waarin zij zich onthouden van publieke en/of provocerende uitingen. Wanneer de VCWI van oordeel is dat een serene beoordeling van de vragen inzake wetenschappelijke integriteit niet langer mogelijk is, kan zij ten allen tijde beslissen de verdere behandeling stop te zetten.

Hoofdstuk 5 – Comité van toezicht

ARTIKEL 20. COMITÉ VAN TOEZICHT

§1. Een comité houdt toezicht op de werkzaamheden van de VCWI. Dit toezicht houdt minimaal in dat aan de leden van het comité jaarlijks een verslag wordt voorgelegd over de werkzaamheden van de VCWI tijdens het voorgaande jaar, dat door de voorzitter van de VCWI op een jaarlijkse vergadering wordt toegelicht. Bijkomende informatie wordt gegeven indien minstens de helft van de leden van het comité daarom verzoekt.

De leden van het comité van toezicht kunnen de gegevens uit het jaarverslag communiceren binnen hun instelling en aan de VCWI aanbevelingen over haar werking verstrekken.

§2. De informatie aan het comité van toezicht heeft uitsluitend betrekking op de algemene werking van de VCWI, het aantal dossiers dat aan de VCWI is voorgelegd en globale geanonimiseerde data over de aard van de klachten, de manier waarop de dossiers door de commissie zijn behandeld en de strekking van de adviezen daarover. De identiteit van personen en instellingen waarop gegevens uit de dossiers betrekking hebben, wordt door de VCWI nooit aan de leden van het comité prijsgegeven.

Het comité van toezicht is niet bevoegd voor de inhoud van de individuele adviezen van de VCWI en heeft daarin geen inzage.

§3. Het comité van toezicht staat in

- 1° voor de aanstelling en vervanging van de leden en de aanduiding van de voorzitter van de VCWI volgens de bepalingen van artikel 4;
- 2° voor wijzigingen van het reglement en huishoudelijk reglement volgens artikels 22 en 21.

ARTIKEL 22. BEVOEGDHEID VAN HET COMITÉ VAN TOEZICHT

§1. Een comité houdt toezicht op de werkzaamheden van de VCWI. Dit toezicht houdt minimaal in dat aan de leden van het comité jaarlijks een verslag wordt voorgelegd over de werkzaamheden van de VCWI tijdens het voorgaande jaar, dat door de voorzitter van de VCWI op een jaarlijkse vergadering wordt toegelicht. Bijkomende informatie wordt gegeven indien minstens de helft van de leden van het comité daarom verzoekt.

De leden van het comité van toezicht kunnen de gegevens uit het jaarverslag communiceren binnen hun instelling en aan de VCWI aanbevelingen over haar werking verstrekken.

§2. De informatie aan het comité van toezicht heeft uitsluitend betrekking op de algemene werking van de VCWI, het aantal dossiers dat aan de VCWI is voorgelegd en globale geanonimiseerde data over de aard van de klachten, de manier waarop de dossiers door de commissie zijn behandeld en de strekking van de adviezen daarover. De identiteit van personen en instellingen waarop gegevens uit de dossiers betrekking hebben, wordt door de VCWI nooit aan de leden van het comité prijsgegeven.

Het comité van toezicht is niet bevoegd voor de inhoud van de individuele adviezen van de VCWI en heeft daarin geen inzage.

§3. Het comité van toezicht staat in

- 1° voor de aanstelling en vervanging van de leden en de aanduiding van de voorzitter van de VCWI volgens de bepalingen in artikels 5-9;
- 2° voor wijzigingen van het reglement en huishoudelijk reglement volgens artikels 26 en 25.

§5. Het comité van toezicht is samengesteld uit een vertegenwoordiger van elk van de stichtende instellingen, te weten:

- 1° Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB)
- 2° Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB)
- 3° Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO)
- 4° Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT)
- 5° Katholieke Universiteit Leuven
- 6° Universiteit Antwerpen
- 7° Universiteit Gent
- 8° Universiteit Hasselt
- 9° Vrije Universiteit Brussel

§7. Een lid van het comité van toezicht kan niet tegelijk lid van de VCWI zijn. Een lid van het comité van toezicht mag evenmin zetelen in een CWI aan een instelling die de VCWI erkent.

§6. Leden van het comité van toezicht worden aangesteld voor een termijn van vier jaar, die hernieuwbaar is.

§8. Het oudste lid van het comité treedt op als voorzitter, het op één na oudste lid is plaatsvervangend voorzitter.

(20§4.) Voor de beslissingen van het comité van toezicht wordt steeds gestreefd naar consensus. Een wijziging van het reglement of huishoudelijk reglement van de VCWI kan pas doorgevoerd worden na het bereiken van een consensus. Voor andere aangelegenheden geldt bij ontstentenis van consensus een gewone meerderheid, waarbij de onthoudingen meetellen voor de bepaling van het totaal aantal stemmen. Voor een geldige beslissing is steeds minstens de aanwezigheid van twee derde van de leden vereist.

ARTIKEL 23. SAMENSTELLING VAN HET COMITÉ VAN TOEZICHT

§1. Het comité van toezicht is samengesteld uit een vertegenwoordiger van de volgende stichtende instellingen.

- 1° Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten (KVAB)
- 2° Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (KAGB)
- 3° Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO)

- 4° KU Leuven
- 5° Universiteit Antwerpen
- 6° Universiteit Gent
- 7° Universiteit Hasselt
- 8° Vrije Universiteit Brussel

§3. Een lid van het comité van toezicht kan niet tegelijk lid van de VCWI zijn. Een lid van het comité van toezicht mag evenmin zetelen in een CWI aan een instelling die de VCWI erkent.

§4. Leden van het comité van toezicht worden aangesteld voor een termijn van vier jaar, die hernieuwbaar is.

ARTIKEL 24. WERKING VAN HET COMITÉ VAN TOEZICHT

§1. De vertegenwoordiger van de KVAB treedt ambtshalve op als voorzitter van het comité. De vertegenwoordiger van de KAGB is plaatsvervangend voorzitter. Als beide onbeschikbaar zijn, neemt het lid met de hoogste anciënniteit binnen het comité van toezicht de voorzittersrol waar.

§2. Voor de beslissingen van het comité van toezicht wordt steeds gestreefd naar consensus. Een wijziging van het reglement of huishoudelijk reglement van de VCWI kan pas doorgevoerd worden na het bereiken van een consensus. Voor andere aangelegenheden geldt bij ontstentenis van consensus een gewone meerderheid, waarbij de onthoudingen meetellen voor de bepaling van het totaal aantal stemmen. Voor een geldige beslissing is steeds minstens de aanwezigheid van twee derde van de leden vereist.

Hoofdstuk 5 – Slotbepalingen

ARTIKEL 21. HUISHOUELIJK REGLEMENT

De [werking en concrete modaliteiten van een tweedeadviesprocedure bij de VCWI worden](#) verder [bepaald](#) door het huishoudelijk reglement, dat publiek beschikbaar is op de website van de VCWI. Wijzigingen aan het huishoudelijk reglement worden goedgekeurd door het comité van toezicht en gerapporteerd aan alle instellingen die de VCWI erkennen als adviserend orgaan.

ARTIKEL 22. WIJZIGING VAN HET VCWI-REGLEMENT

§1. Het reglement van de VCWI kan gewijzigd worden door het comité van toezicht.

§2. De voorstellen tot wijziging van het VCWI-reglement worden telkens ook meegedeeld aan de instellingen die de VCWI erkennen, zodat zij over het voorstel een advies kunnen uitbrengen.

§3. Een beraadslaging door het comité van toezicht over voorgestelde wijzigingen van het reglement van de VCWI wordt minstens een maand voor de vergadering aan de comitéleden gecommuniceerd.

§4. Gedurende de volledige procedure die volgt op een adviesaanvraag bij de VCWI is het reglement van toepassing zoals in voege op het moment dat deze adviesaanvraag de VCWI bereikt.

ARTIKEL 23. INWERKINGTREDING

Dit reglement [treedt](#) in werking [na goedkeuring door alle stichtende en erkennende instellingen](#). *[Dit is gebeurd op 11 januari 2016.]*

ⁱ Deze wijziging komt er op verzoek van het comité van toezicht, dat graag de nodige flexibiliteit heeft bij het opnieuw samenstellen van de VCWI, met inachtnaam van balansen op vlak van gender, universiteit, discipline en anciënniteit binnen de VCWI. Door deze wijziging zou een lid nog steeds standaard acht jaar (twee mandaten) zetelen (of één mandaat van vier jaar), maar in uitzonderlijke omstandigheden kan vóór of na die acht jaar nog een periode (van max. 2 jaar) toegevoegd worden.

Na het onvoorziene ontslag van een lid tijdens het mandaat, stelt het comité van toezicht een nieuw lid aan, dat bv. een jaar lid is, vooraleer de VCWI geheel hersamengesteld wordt. Het nieuwe lid wordt hernieuwd (ditmaal voor 4 jaar). Het kan ongemakkelijk zijn dat het comité van toezicht bij een volgende hernieuwing na 4 jaar het nieuwe lid geen vernieuwd mandaat kan geven, hoewel het dat voor het geheugen van de commissie wenselijk zou achten.

Ook als veel leden geen hernieuwd mandaat zouden kunnen of willen opnemen, kan het verkieslijk zijn, wederom voor de continuïteit in de VCWI, dat het comité van toezicht een lid

Hoofdstuk 6 – Slotbepalingen

ARTIKEL 25. HUISHOUELIJK REGLEMENT

De [werking van de VCWI kan](#) verder [bepaald worden](#) door het huishoudelijk reglement, dat publiek beschikbaar is op de website van de VCWI. Wijzigingen aan het huishoudelijk reglement worden goedgekeurd door het comité van toezicht en gerapporteerd aan alle instellingen die de VCWI erkennen als adviserend orgaan.

ARTIKEL 26. WIJZIGING VAN HET VCWI-REGLEMENT

§1. Het reglement van de VCWI kan gewijzigd worden door het comité van toezicht.

§2. De voorstellen tot wijziging van het VCWI-reglement worden telkens ook meegedeeld aan de instellingen die de VCWI erkennen, zodat zij over het voorstel een advies kunnen uitbrengen.

§3. Een beraadslaging door het comité van toezicht over voorgestelde wijzigingen van het reglement van de VCWI wordt minstens een maand voor de vergadering aan de comitéleden gecommuniceerd.

§4. Gedurende de volledige procedure die volgt op een adviesaanvraag bij de VCWI is het reglement van toepassing zoals in voege op het moment dat deze adviesaanvraag de VCWI bereikt.

ARTIKEL 27. INWERKINGTREDING

Dit reglement [trad](#) in werking na [beslissing van het comité van toezicht op DATUM](#).

dat al 8 jaar zetelde, uitzonderlijk nog even laat meedraaien. Dat nieuwe mandaat neemt dan een einde na 2 jaar.

ⁱⁱ De praktijk heeft getoond dat dit wenselijk is. Ook het LOWI voorziet de mogelijkheid van een uitzonderlijke verlenging.

ⁱⁱⁱ Wat als een partij een confidentialiteitsverklaring weigert te ondertekenen? Ook het LOWI stelt in zijn laatste reglementswijziging (2018) dat er een geheimhoudingsplicht rust op de partijen, en dat het LOWI bij schending ervan "daaruit de gevolgtrekkingen [kan] maken die hem geraden voorkomen." Stopzetting van de verdere behandeling is zo'n gevolg, dat gepast is als de VCWI-procedure speelbal is geworden van de media. Deze formulering (met "kan") maakt dat het voor partijen niet strategisch gunstig is om de zaak zélf in de openbaarheid te brengen, zodoende een tweede advies te ontlopen. Een zorgvuldige, redelijke VCWI zal dit cadeau immers niet geven aan de onruststoker, maar eerder in het tweede advies erop wijzen dat dit gedrag problematisch is vanuit het oogpunt van wetenschappelijke integriteit (naast een schending van het reglement).